

Twee stappen vooruit, één stapje terug

Jaarverslag 2013

Inhoud

Colofon	2
Inleiding	3
Organisatie en menskracht	4
Inrichting	7
Projecten	8
PR en communicatie	16
Financiën	21
Toekomstplannen	21
Bestuur & Missie en Visie	23
Contactgegevens	24

Logo's van de zes kerken verenigd in de Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer

Van boven naar beneden:

EBG

ELG

PERKI

PCG

PGZO

RK

Inleiding

“Jullie gaan toch niet aan je succes ten onder hè?” was een vraag die we nogal eens kregen in 2013. We kijken weer dankbaar terug op een jaar van groei. Die groei van ons centrum sinds de start in september 2010 is snel gegaan. We zijn voortvarend aan het werk gegaan en zien veel gebieden waarin we veel kunnen betekenen voor inwoners van Zuidoost, maar maken nu pas op de plaats. Voor de Nederlandse lessen hadden we nog wel twee keer zoveel klassen kunnen starten, bij de spreekuren meldden zich twee keer zoveel bezoekers. We hebben plannen voor een nieuw project en mooie visioenen van wat we nog meer kunnen ontwikkelen. Maar de ruimte, de financiën en onze menskracht leggen ons beperkingen op.

De komst van een nieuwe coördinator voor de spreekuren en het vertrek van vrijwilligers en het inwerken van nieuwe vrijwilligers vraagt tijd en aandacht. Zolang de nieuwe mensen nog niet voldoende zijn ingewerkt, zijn we voorzichtig met nieuwe activiteiten. Ons motto voor 2013 en 2014 is dan ook: goed doen wat we doen en verder professionaliseren. Daarna kijken we verder.

De ontvangst van de Eurodiaconia Award in Brussel heeft ons gesterkt in onze overtuiging dat ieder mens, ongeacht status en afkomst, tot zijn recht hoort te komen. Een menswaardig bestaan komt iedereen toe. Ook in een tijd van crisis hebben we elkaar veel te geven als migranten en gevestigde burgers. Eén van onze bezoekers geeft ons de volgende vraag mee: zijn migranten in Nederland de Josef in Egypte?

Hij redde het land en de omliggende landen van de hongerdood, nadat hij eerst als slaaf verkocht en onterecht beschuldigd gevangen gezet was.

We wensen u veel leesplezier bij onze terugblik op 2013.

Organisatie en menskracht

Bestuur

Het bestuur heeft de koers uitgezet voor de komende jaren. In 2014 wordt de opbouwperiode van Stap Verder afgesloten. De komende jaren wil het bestuur de sociale spreekuren, inclusief hulpverlening en begeleiding, en de taallessen consolideren en professionaliseren en de activiteiten die nu al plaats vinden op het gebied van empowerment (zelfredzaamheid, integratie, participatie) in samenwerking met anderen ontwikkelen tot een zelfstandig programma. Daar is uitbreiding van capaciteit voor nodig. De begroting stijgt van €95.000 naar €130.000, waarvan tussen de 40 en 60 % uit fondsen moet komen. Dat is veel. We zullen sterk moeten inzetten op het eigen netwerk en alternatieve financiering. Met de fondsen die ons tot nu toe steunen, hebben we daarover gebrainstormd. Zij daagden ons uit meer contact met de politiek te zoeken en via de media meer bekendheid te geven aan ons werk en de maatschappelijke thema's die we als uitdaging in de spreekuren op ons bordje gepresenteerd krijgen.

Eén van de activiteiten is de banden aanhalen met omliggende gemeenten en parochies. Daar zijn we in 2013 mee begonnen. We zijn in een eerste ronde van 10 km rondom Amsterdam op zoek gegaan naar gemeenten en parochies die het werk van Stap Verder willen steunen. In het kader daarvan hadden meerdere bestuursleden gesprekken met diaconieën en Parochie Caritasinstellingen (PCI).

In december zijn de besturen van Stap Verder en het Pastoraat West Afrikanen van de SMA tot de conclusie gekomen dat een besturenoverleg om de inbreng van SMA in de ontwikkeling van Stap Verder te regelen niet de meest bevredigende vorm is. De SMA staat daardoor toch te veel op afstand. Besloten is dat met ingang van 1 januari 2014 de SMA direct in het bestuur van Stap Verder gaat participeren. Johan Naron is de door de SMA aangewezen bestuurder.

Ieder jaar sluit Stap Verder een samenwerkingsovereenkomst af met Dokters van de Wereld. In 2013 is die samenwerkingsovereenkomst aangepast aan de beperktere mogelijkheden van Dokters van de Wereld. Het is de intentie van zowel Stap Verder als Dokters van de Wereld de samenwerking de komende jaren voort te zetten.

Coördinatie

De dagelijkse coördinatie van Stap Verder lag in handen van Liesbeth Glas en Erika Feenstra. De groei in het aantal bezoekers aan Stap Verder vroeg in de afgelopen jaren ook een groei van het aantal vrij-willigers en dus van coördinatie en meer deskundigheid in doorverwijzing. Daarom heeft het bestuur in februari 2013 Cor Ofman aangetrokken als coördinator en coach voor de sociale spreekuren voor 8 uur per week. Hij nam deze taak over van Erika Feenstra, die in 2012 gestart was met de training en het inwerken van vier nieuwe spreekuurmedewerkers.

Cor Ofman en voorzitter ds. Christiaan Lindner tekenen het contract

Vrijwilligers

Onze dank gaat uit naar alle vrijwilligers die zich kort of lang voor ons werk inzetten. Het aantal vrijwilligers dat bij Stap Verder betrokken is blijft ongeveer gelijk, namelijk een zestigtal. Zij vinden ons via onze website, via de websites van de Vrijwilligerscentrale Amsterdam, de Protestantse Kerk Amsterdam en via elkaar. Voor de Nederlandse lessen vinden we steeds weer nieuwe lesgevers, maar houden we gelukkig ook een aantal oude lesgevers. Dat komt de continuïteit ten goede. We namen afscheid van Marieke Vernooij, Leo Blonk, Hans van der Woude, Roy Spring in 't Veld, Oliver Hardy en Geordery Riedewald. We konden ook een aantal taalmaatjes verwelkomen. Nieuw in 2013 was dat we een extra chauffeuse voor ritten naar de kledingbank in Amstelveen vonden, die ook bereid was om voor ons een facebook pagina aan te maken en bij te houden, Marjolijn Koenderink.

Spreekuurmedewerker Sjaak van Schie nam het systeembeheer over van Matthias de Vries en Robin Chantirakaumar. Hij werkt als ICT-er in het bedrijvengebied bij de Arena. Door een oproep om spullen voor bezoekers kwam een medewerkster van de ING-bank binnen, Lucia van der Voorn, die zich na een gesprekje spontaan aanmeldde voor de kascontrole commissie en daar nog een kennis voor wist te werven, Anneke Thijsse.

We namen afscheid van Annabell Martens en Phillip Timson die hun diaconaal jongerenjaar vanuit het Mission House deels bij ons in praktijk brachten. We moesten ook gastvrouw Karolina Kavanova en haar opvolger Erik Bakker laten gaan, beide kregen meer werk. Spreekuurmedewerker Alle Jonkman werd predikant in Zevenaar, zijn collega Karin Schoonhoven rondde haar stage godsdienstpastoraal werk af. Frits Brommet hielp ons met klussen en reed bezoekers een paar keer naar de kledingbank.

Vrijwilligers zijn beschikbaar omdat ze met pensioen zijn, bezig zijn met re-integratie, tussen twee banen inzitten of stage moeten lopen, of omdat ze een tijdje vrijwilligerswerk willen doen. Een belangrijke motivatie is om extra ervaring op te doen in het

vak om op hun cv te kunnen zetten bij het zoeken naar **gastheer Adam Alibaks** werk. Dat betekent dus dat vrijwilligers hoogstens 2- 3 jaar blijven (met name diegenen die met pensioen zijn) maar meestal na een half jaar weer vertrekken (de stagiaires).

We zullen dus blijvend tijd moeten steken in de werving en in het inwerken van vrijwilligers. Voor de spreekuurmedewerkers betekent dat een training van twee maanden, inwerktijd van drie maanden en negen maanden zelfstandig spreekuur draaien met begeleiding van een senior. We proberen hen vast te leggen voor minstens een jaar i.v.m. het opbouwen van vertrouwen met bezoekers en continuïteit in de persoonlijke contacten, maar in de praktijk kun je iemand die een baan krijgt aangeboden of een nieuwe stage moet starten niet vasthouden.

Twee stappen vooruit, één stapje terug 6

Inrichting

De behuizing van Stap Verder is sinds het voorjaar gaan knellen.

De aanmeldingen voor de Nederlandse les blijven binnenstromen, dus werden voor de zomer alle ruimtes op niet bezette tijden met individuele of klassikale lessen gevuld. Met het wegvallen van een aantal vrijwillige lesgevers kwam er in het najaar wel ruimte, en dat gaf ook Liesbeth wat lucht. Zij besloot de avondlessen tot één avond te beperken en een aantal dagdelen niet met een nieuwe lesgroep te vullen. Ook besloten we het centrum een uur eerder voor bezoekers te sluiten.

Dat Dokters van de Wereld moest bezuinigen en minder gebruik maakte van de flexruimte kwam de NL les en het spreekuur ten goede, maar bleek niet voldoende. Dat bracht voor de spreekuren vaak een situatie dat er geen enkele ruimte beschikbaar was om rustig met een bezoeker te kunnen praten of even ongestoord met een collega te kunnen overleggen. Zelfs de coördinatoren vonden bij tijden

geen plek meer om ongestoord te werken.

We besloten uiteindelijk om de vide, die in verbinding staat met de keuken af te schermen door middel van een wand en een deur, zodat er een extra spreekuurruimte zou ontstaan. In de eerste dagen van 2014 kon dat gerealiseerd worden.

Projecten

Nederlandse les

2011 was het jaar van de opzet van de Nederlandse lessen, in 2012 kreeg de training van de lesgevers meer aandacht en in 2013 stond de kwaliteitsverbetering van de lessen op het programma.

Terwijl we vorig verslagjaar de cursisten een toets gaven over een aantal hoofdstukken van het lesboek, zijn we er dit jaar toe overgegaan om per hoofdstuk te testen of de cursisten de lesstof goed tot zich door hebben laten dringen.

Liesbeth Glas

Er is meer vraag naar hulp bij inburgering, omdat cursisten tegenwoordig bij de start van de inburgering vaak een lening moeten afsluiten om de inburgeringscursus te kunnen betalen. Alles bij elkaar kost een inburgeringscursus enkele duizenden euro's. Voor velen met een minimuminkomen is zo'n lening aangaan een hele stap. In Stap Verder maken we gebruik van dezelfde materialen als in de inburgeringscursussen. We hebben nu meer mensen in een individueel traject met een lesgever gezet.

De 20 lesgevers komen graag bij Stap Verder lesgeven, ze roemen de informele huiselijke sfeer. Zij ontmoetten elkaar twee keer in het jaar tijdens een lunchbijeenkomst om werkwijzen uit te wisselen en van elkaar te leren. Lesgevers met veel leservaring gaven een workshop grammatica doceren aan de andere lesgevers en we boden twee workshops interculturele communicatie aan. Het Gilde,

de lespool van de Vrijwilligerscentrale Amsterdam bood een paar lesgevers een training gericht op alfabetisering.

De aanmelding van cursisten is ten opzichte van vorig jaar gegroeid: in 2011 hadden we 132 aanmel-dingen, in 2012 129 en afgelopen jaar 167. Van de deelnemers is 52% man, 48% vrouw. De diversiteit onder de cursisten groeit. Inmiddels brengen we cursisten van speci-

Abbas haalde zijn inburgeringsexamen en kookte voor ons

fieke taalgroepen bij elkaar in kleine klasjes. Zo is er een groep voor analfabeten, voor mensen die zich voorbereiden op het inburgeringsexamen, voor Franstaligen, Spaanstaligen, Chinese en Somalische vrouwen.

Afkomst in percentages:

land	aantal	percentage
Ghana	58	35 %
Nigeria	46	27%
Overig Afrika	30	18%
Azie	11	7%
Oost Europa	5	3%
Spanje en Zuid Amerika	16	9.5%
Midden Oosten	1	0.5%

	land	aantal		land	aantal		land	aantal
1	Ghana	58	11	Guinee	2	21	Letland	1
2	Nigeria	46	12	Marokko	2	22	Slowakije	1
3	Ivoorkust	8	13	Liberia	2	23	Armenie	1
4	Spanje	8	14	India	2	24	Bosnie	1
5	Oeganda	6	15	Indonesie	2	25	Hongarije	1
6	Dom. republiek	4	16	Sierra Leone	2	26	Burundi	1
7	China	4	17	Zambia	1	27	Nepal	1
8	Ecuador	3	18	Benin	1	28	Zimbabwe	1
9	Bangladesh	2	19	Kameroe n	1	29	Iran	1
10	Burkina	2	20	Bolivia	1	30	Pakistan	1
	totaal	167						

Sadko Ismangil geeft twee keer in de week les aan een groep: "Ik kom hier graag, de cursisten die eerder scholing hebben gehad pikken het snel op. Voor de anderen is veel herhaling nodig." Coördinator Liesbeth Glas: "Hen moeten we ook

andere vaardigheden bijbrengen zoals het maken van huiswerk."

Twee stappen vooruit, één stapje terug 10

Het kenniscentrum

In Stap Verder vinden bezoekers een centrum dat kennis bemiddelt over toegang tot voorzieningen. Dokters van de Wereld verzorgt het spreekuur over medische hulp en verwijst door naar de reguliere zorg. In het sociale (pastoraal- diaconale) spreekuur kunnen bezoekers terecht voor vragen over alle andere gebieden van het leven.

medisch spreekuur

Dokters van de Wereld in Zuidoost heeft in 2013 op maandag en donderdag spreekuur gehouden.

De twee vaste spreekuurvrijwilligers hebben zo'n 300 consulten gedaan in de spreek-uren.

De vragen zijn grofweg onder te verdelen in 4 categorieën.

1. zoeken van een huisarts. Dit lijkt moeilijker te worden in Zuidoost, want huisartsen zijn minder bereid ongedocumenteerden in de praktijk op te nemen, mede vanwege de regel om patiënten in hetzelfde postcodegebied van de praktijk van de huisarts te hebben. Steeds vaker wordt ook een financiële bijdrage gevraagd.

2. bemiddeling met ziekenhuizen over rekeningen die niet betaald kunnen worden. Met name met het AMC verloopt de communicatie steeds beter, en kunnen we deze mensen vaak helpen.

3. vraag naar verloskundige hulp. Verloskundigen zijn in Zuidoost altijd bereid om zwangeren in hun praktijk op te nemen. Helaas komen zwangeren die ongedocumenteerd zijn vaak wel laat in zorg, wat het risico op complicaties vergroot.

4. tandartsenhulp. Tandartsen worden niet vergoed door CVZ voor ongedocumenteerden.

In 2013 is een 'friendly tandartsennetwerk' opgezet waarbij tandartsen tegen materiaalkosten patiënten behandelen. Dit is een groot succes, alle mensen die zich met tandheelkundige problemen hebben gemeld de afgelopen maanden zijn behandeld door een tandarts.

In december zijn zo'n 60-70 mensen zonder verblijfsvergunning die niet in aanmerking kwamen voor een door de gemeente gefaciliteerde opvang naar de zogenaamde 'vluchtgarage' in Amsterdam Zuidoost gekomen. Dokters van de Wereld heeft op deze locatie voorlichting gegeven over toegang tot zorg. Tevens hebben zij twee huisartsen in de buurt bereid gevonden patiënten van deze locatie te willen behandelen.

Via Stap Verder is een klein budget vrijgemaakt voor zelfzorgmedicatie.

Naast de spreekuren heeft Dokters van de wereld ook in 2013 via voorlichtingen informatie gegeven over toegang tot zorg en hoge bloeddruk. In Amsterdam hebben we op deze manier met zo'n 20 vrijwilligers ongeveer 3500 mensen bereikt.

sociaal spreekuur

Het Diaconaal-Pastoraal spreekuur zag in 2013 een verdubbeling van bezoekers in vergelijking met de eerste jaren, mede door de start van vier nieuwe spreekurmedewerkers die meer spreekuren draaiden. Voor de zomer konden we op vier dagen in de week een spreekuur aanbieden. Vanwege (extra) werk en beëindiging van een stage moesten helaas drie van de vier ons weer verlaten. Maar tussendoor kwam er ook weer een theologe bij. Vanaf september verving Cor Ofman de drie spreekurmedewerkers.

Op het spreekuur van Stap Verder meldden zich in 2013 ruim honderd *nieuwe* bezoekers met uiteenlopende hulpvragen. De bezoekers komen uit 14 verschillende landen van Sub-Sahara Afrika, met Nigeria (ca. 40 %) als absolute koploper, gevolgd door Ghana (15%) en Oeganda (5%). Uit Zuid-Amerika kwam zo'n 10%, met name uit Suriname, maar ook uit Equador en Aruba. Daarnaast waren er enkele bezoekers uit Roemenië, Egypte en Marokko.

We verwezen 55 bezoekers door naar de Stichting Hoop voor Morgen, voor een wekelijks voedselpakket. Een drietal bezoekers is doorverwezen naar de voedselbank.

De ritten naar de kledingbank in Amstelveen trokken 111 passagiers in het hele jaar, totaal maakten 51 bezoekers hier gebruik van.

Veel van de bezoekers van het spreekuur hebben geen verblijfsvergunning.

Twee stappen vooruit, één stapje terug 12

De spreekuurmedewerkers van Stap Verder kunnen een luisterend oor bieden, zo mogelijk doorverwijzen naar advocaten en zo nodig naar andere organisaties, zoals het ASKV als het gaat om ex-asielzoekers. Als het ging om problemen rond toegang tot de gezondheidszorg, liepen de lijnen kort, met Dokters van de Wereld in huis. Vanaf november konden mensen worden doorverwezen naar het spreekuur van twee 'huisadvocaten', waarvan al druk gebruik wordt gemaakt.

Voor vier bezoekers van het spreekuur kwam er goed nieuws: voor twee vrouwen uit Nigeria, en twee mannen uit Senegal, resp. Sierra Leone kwam er een verblijfsvergunning. Een vrouw, die vanwege een langdurig verblijf in Afrika wegens een moeilijk te behandelen ziekte dreigde haar verblijfsvergunning te verliezen, kon zo worden begeleid dat ze weer een verblijfsstatus, huisvesting en inkomen kreeg. Een vrouw met baby kon weer terug in een asielpcedure en heeft een verblijfsvergunning voor vijf jaar gekregen. Een man haalde zijn toela-tingsexamen en kon starten met een studie aan de Vrije Universiteit. Vier bezoekers kregen na doorverwijzing naar Kansrijk Zuidoost hun fietsdiploma en een fiets.

Een viertal bezoekers verbleef een gedeelte van 2013 in vreemdelingenbewaring in detentiecentra bij Schiphol en Rotterdam, Kamp Zeist en Lelystad. Het vastzitten in een gebouw dat gebouwd is als gevangenis en waar ook een gevangenisregime geldt - met alle repressieve maatregelen die daarbij horen, zoals eenzame opsluiting in een isoleercel, visitatie, opsluiting in de cel gedurende een groot deel van de dag, gebrek aan recreatie- druist in tegen elk gevoel van rechtvaardigheid. De betrokken vreemdelingen zijn niet schuldig aan criminaliteit en worden slechter behandeld dan gedetineerden die een straf uitzitten. Vanuit Stap Verder steunen we hen met een tweewekelijkse kaart en -indien gewenst- maandelijks bezoek van een spreekuurmedewerker.

In 2013 zijn we overgegaan naar meer hulpverlening in natura. De Protestantse Gemeente Bijlmermeer hield na overleg met ons een inzamelingsactie tijdens de oogstdienst voor levensmiddelen. Dat bracht ons op het idee om dit voorbeeld onder de aandacht te brengen van de andere kerkelijke gemeenten die ons steunen. Van PERKI mochten we vervolgens ook zakken rijst, blikken tomaten, flessen olie e.d. in ontvangst nemen. Onder de bezoekers bleek ook behoefte aan toilet-artikelen. Via oproepen maakten we dat bekend in de kerken en kregen veel donaties.

juridisch spreekuur

In november 2013 zijn twee advocaten van Advocatenkantoor De Binnenstad begonnen met een maandelijks spreekuur op de tweede woensdag van de maand. Zij ontvingen per spreekuur al een tiental bezoekers, die zij kort adviseerden over hun juridische positie.

Het spreekuur is gratis. Is er meer werk nodig, dan nemen zij een zaak in behandeling of verwijzen door naar andere advocaten.

Bezoekers die juridische hulp niet kunnen betalen kunnen een tegemoetkoming aanvragen bij de Raad voor Rechtsbijstand. De advocaten doen mee met de dossiervorming die in het sociale spreekuur plaatsvindt.

de bezoekers

Liesbeth en Erika vangen een stuk zorg op voor een paar bezoekers in schrijnende ingewikkelde situaties. Met hen is in de loop der jaren een vertrouwensband ontstaan. We proberen rondom deze mensen een steungroep op te bouwen, zodat het praktische meegaan naar rechtbank, op bezoek in vreemdelingendetentie of ziekenhuis door de steungroep gedaan wordt en wij er langzaamaan weer tussenuit kunnen. Het gaat om mensen die met stateloosheid en ziekte te maken hebben.

Begin 2013 zagen we meer West-Afrikanen uit Zuid-Europa die vanwege de economische crisis naar Nederland trekken. Bij aankomst ontdekken ze dat ze weliswaar binnen Europa mogen reizen, maar in Nederland geen werkvergunning kunnen krijgen, zolang ze nog niet een Europese nationaliteit hebben aangenomen. Sommigen hadden eerder in Nederland al een sociaal leven opgebouwd. Zij zitten in een lastig parket.

Advocaten Thomas Kouwenhoven en Corinne de Klerk

Mensen in hun kracht zetten

Als coördinatoren houden we onze ogen open voor de talenten die we bij bezoekers zien en proberen die een plek te geven in Stap Verder. Mensen hebben behoefte aan zinvolle dagbesteding. Zo hebben we inmiddels al verschillende koks, afwassers, boodschappers, tuinmannen, schoonmakers, een vertaler Engels en schrijver van artikelen en columns, twee presentatoren en een muzikant die we inzetten bij de ontvangst van groepen.

En er waren in 2013 meer gemeentelieden die reageren op oproepen en een kleine klus aanbieden op het gebied van schoonmaak of tuinonderhoud of klussen in huis.

In Stap Verder denken we al een paar jaar over het starten van activiteiten voor vrouwen waardoor zij sterker in het leven kunnen komen te staan. In 2013 heeft Liesbeth Glas samen met een Nigeriaanse do-

cente op zeven zaterdagen eens per maand vrouwen handwerkles aangeboden. Zij hebben tassen, cadeauverpakkingen en portemonnaies gemaakt van Afrikaanse stoffen en wegwerpartikelen.

contacten en samenwerking met (collega)instanties

We zien een groei in het aantal instanties dat naar Stap Verder doorverwijst voor Nederlandse les of de spreekuren. Een greep: maatschappelijk werkers van ziekenhuizen, huisartsen, de Dienst Werk en Inkomen, het Leger des Heils, het Amsterdams Buurvrouwencontact.

We overleggen met collega-organisaties zoals het Amsterdams Steun Comité Vluchtelingen, het Wereldhuis, het Jeanette Noelhuis en het Harriet Tubmanhuis en

met geestelijk verzorgers bij justitie en in ziekenhuizen.

Merea Koolstra-Lebailly vertegenwoordigde Stap Verder in de taakgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken Amsterdam.

Vanuit verschillende congregaties zijn religieuzen in het stadsdeel actief geworden afgelopen jaar en was er contact, o.a. met de Salesianen van Don Bosco en de Paters SVD.

werving, training en coaching nieuwe spreekuurmedewerkers

Eind 2012 zijn vier nieuwe spreekuurmedewerkers na een training met hun spreukeren gestart. In onderling overleg en coaching door de coördinatoren vergrootten zij hun vaardigheden in doorverwijzing. Medewerker Melesse Habte van de Internationale Organisatie voor Migratie en de coördinator van het Medoc-project van Dokters van de Wereld Annette Hoogerbrugge verzorgden presentaties in het spreekuuroverleg. In de

zomermaanden meldden zich acht nieuwe spreekuurmedewerkers aan. Zeven van hen startten in november de training, samen met twee advocaten, die eind 2013 een maandelijks juridisch spreekuur startten.

PR en communicatie

We proberen langzamerhand meer aan publiciteit te doen. Het opzetten van een presentatiegroep is gelukt, al heeft één lid zich weer af moeten melden. De leden ontvangen journalisten, wetenschappers, bezoekers en groepen en krijgen al doende meer ervaring en kennis om verschillende doelgroepen te bedienen. Dat blijft nog wel om begeleiding vragen, met name aan de organisatorische kant. We

werken ernaar toe dat ook die door de groep zelf kan worden gedaan over een jaar.

Het opzetten van een pr commissie die een PR beleid uitzet en uitvoert is nog niet gelukt. We moeten daarvoor proactiever te werk gaan en er deskundige mensen direct voor uitnodigen. Wel hebben we toezeggingen van de advocaten, Dokters van de Wereld en Kerk in Actie dat zij ons willen ondersteunen bij de publiciteit.

We hebben een veiligheidsbeleid en huisregels opgesteld.

We schrijven geregeld een stukje voor de kerkbladen en kanselafkondigingen met wat nieuws en oproepen voor vrijwilligers en spullen en gebed. Bezoekers kunnen in een gebedenboek hun intenties opschrijven, de bij Stap Verder betrokken kerken bidden vervolgens voor hen.

Die stukjes leveren meer en meer spullen voor de weggeefkast op en soms daarvoor ook een vrijwilliger, zoals de dame die een boek kwam brengen en tijdens het gesprek zich aanmeldde als lid van de kascontrole commissie. Het blijkt heel belangrijk om dat gesprekje even aan te gaan als mensen spullen brengen, het levert goodwill en betrokkenheid op, mensen vertellen dan in hun eigen kring anderen weer over Stap Verder en die komen ook eens kijken. Zo kregen we al twee keer van een dame uit het Oosten van het land dozen met zelfgebreide kindertruien.

We hebben inmiddels een facebookpagina die door een gemeentelid wordt onderhouden en met name door gemeenteleden van de zes betrokken kerken bezocht wordt.

Bij bezoeken aan kerken, parochies en diaconieën in de omgeving maken we gebruik van een powerpointpresentatie, een folder en een presentatiemap met foto's met bijschrift.

Groei in contacten met kerken, parochies en gemeenten in de buurt

Bestuur en medewerkers hebben in 2013 contacten gelegd met parochies en kerkgemeenten in een cirkel van zo'n 10 km rondom Amsterdam Zuidoost. Een brief om betrokkenheid en ondersteuning door middel van gebed, deskundigheid, vrijwilligers en geld ging de deur uit. Daarna volgde meestal een persoonlijke kennismaking in Stap Verder of bij de kerkgemeente.

De protestantse kerkgemeenten Muiden en Muiderberg bestemden hun zomerse collecten in 2013 voor Stap Verder. De PCI van de St Kosmas en Damianusparochie van Abcoude besloot een bedrag voor individuele noodhulp ter beschikking te stel-

len. Voor aanvragen voor ondersteuning van negen personen kregen we een bedrag van bijna 5000 euro.

De Protestantse gemeente Diemen besloot ons een jaar te steunen met acties en collecten vanaf najaar 2013. De protestantse Diaconie van Amstelveen-Buitenveldert zegde collecten in 2014 toe en de Jeugdraad kwam voor diaconale bewustwording met tien jongeren voor een speurtocht en maaltijd naar Stap Verder.

De Protestantse gemeente Ouderkerk beloofde acties voor spullen en contact met jongeren. Contact met een Vreelandse theologe geeft automatisch weer een link met een kerk in Vreeland.

Onze spreekuurmedewerkster die zelf in de Elthetokerk kerkt, legde een link tussen een bazaar met kinderkleding en zo ontvingen we tien zakken met kinderkleding die over was na de bazaar.

Het Dekenat Amsterdam belegde een pastoresvergadering in Stap Verder om de band met Stap Verder aan te halen. Sindsdien worden stukjes geplaatst in de parochiebladen in heel Amsterdam en ontvangen we spullen en vrijwilligers.

In oktober 2013 stuurden we alle betrokken kerken een nieuwsbrief, de tweede in ons korte bestaan. We hopen langzamerhand deze contacten uit te breiden en de ring van 20 km naar 30 km te verschuiven.

Internationale contacten

Zelfs internationaal braken we door. Kerk in Actie nodigde ons uit mee te dingen naar een prijs die door de koepel van Europese diaconieën, Eurodiaconia is ingesteld. Dit jaar was het thema: de rol van maatschappelijke instellingen bij het mee laten doen van migranten in de maatschappij (inclusiviteit in plaats van uitsluiten,

uitsluiting tegengaan.) We moesten een zeer uitgebreid formulier invullen over hoe we waarom werken. Dat gaf ons de kans om door te denken over methoden, kernwaarden en die nog eens scherper te formuleren. Het verwoorden ervan stimuleert ook om nog beter in de praktijk te brengen wat we ons voor ogen stellen. Kerk In Actie leverde zelfs een medewerker om daarover mee te denken en te helpen dit op papier te krijgen. Een bezoeker vertaalde dit in het juiste Engelse jargon. In oktober kregen we bericht dat we de prijs gewonnen hebben en eind november mochten we die in het Europese parlement tijdens een conferentie en tentoonstelling in ontvangst nemen.

excursies en presentaties

We mochten in 2013 de volgende organisaties en groepen ontvangen.

De presentatiegroep verzorgde een diaconale rondleiding door de Bijlmer met bezoeken aan De Nieuwe Stad, Maranatha Transformation Centre en Stap Verder voor pastores uit Hildesheim.

Onder leiding van een Nigeriaanse en Ghanese vrijwilliger van Stap Verder deden 8 jongeren van het jeugdwerk van de Protestantse Gemeente Amstelveen-Buitenveldert een speurtocht over geloven en diaconie in de Bijlmer.

Stichting 40-45 en Equator zijn in 2013 gefuseerd en als teamuitje bezochten de medewerkers Stap Verder, tijdens een excursie door het stadsdeel door boekhouder Hans van Riet.

Liesbeth Glas en Frans Mulders ontvingen studenten van de docentenopleiding levensbeschouwing, filosofie en ethiek van de Fontys Hogeschool Tiburg voor een rondleiding door Zuidoost en een bezoek aan Stap Verder en Kerkcentrum De Nieuwe Stad.

Jaarlijks organiseert Netwerk DAK een landelijke netwerkdag. Medewerkers van inloophuizen, buurt- en drugs- en straatpastoraat bezochten in 2013 projecten in Amsterdam. Stap Verder ontving collega's uit Den Bosch, Tilburg, Rotterdam en Amersfoort.

Studenten van Bijbelschool en Toerustingscentrum De Wittenberg in Zeist deden een avond interculturele Bijbelstudie met Nigeriaanse en Ghanese bezoekers van Stap Verder.

Een groep buitenlandse theologiestudenten bracht een kort bezoek aan Stap Verder vanuit de Vrije Universiteit.

Cor Ofman deelde de zorgen die we in de spreekuren signaleren met de leden van de fracties van Groen Links in Amsterdam en stadsdeel Amsterdam Zuidoost.

De zes dragende kerken van Stap Verder vieren jaarlijks de veertigdagentijd gezamenlijk tijdens woensdagavondgebeden. De collecte op die avonden is voor Stap Verder bestemd. Ter voorbereiding brachten leden van de Protestantse gemeente en PERKI een kennismakingsbezoek.

Vrijwilligers van de kledingbank Amstelland die tweewekelijks bezoekers van Stap Verder ontvangen werden op een avond door de bezoekers in Stap Verder op een Afrikaanse maaltijd getraakteerd.

In het kader van onderzoek interviewde onderzoeker Marten van der Meulen van de Rijks Universiteit Groningen de coördinator. Theologie studente Willemijn Jonkers deed onderzoek naar de diaconale praktijk van Stap Verder. Per email en telefonisch verwezen we nogal eens wetenschappers en studenten door die onderzoek doen naar hulpverlening in Amsterdam Zuidoost.

In het blad Kerkinformatie schreef Meta Floor van KerkinActie een impressie van haar bezoek aan Stap Verder en Het Parool plaatste een interview met Liesbeth Glas en Cor Ofman.

Financiën

Financiering in 2013

In 2013 bedroegen de inkomsten €92.700. T.o.v. 2012 daalden ze iets. De uitgaven stegen naar €97.800 in 2013. De belangrijkste reden voor de uitgavenstijging is de aanstelling van een nieuwe medewerker die een dag per week de sociale spreekuren coördineerde. Verder vertoonden de uitgaven voor individuele hulpverlening een stijgende lijn. Het tekort kon uit de algemene reserve gedekt worden.

Voor 2014 is de financiering grotendeels rond. De bijdrage uit fondsen zal dalen. Er is voldoende reserve opgebouwd om dit op te vangen. Voor de periode daarna moet weer een groter beroep op fondsen gedaan worden.

Partners

De Lutherse Diaconie is partner en levert een bijdrage aan de financiering. Ook dragen de samenwerkingsovereenkomsten met de partners SMA (Sociëteit voor Afrikaanse Missiën) en Dokters van de Wereld bij aan de financiering.

Fondsen die Stap Verder steunen

De volgende fondsen steunen Stap Verder: Insinger Stichting, Kerk in Actie/Kerk in Ontwikkeling, Konferentie Nederlandse Religieuzen/PIN, het Skan-fonds, de Stichting Interkerkelijk Oriëntatie Centrum, de Stichting Dr. Hofstee en de Stichting Rotterdam.

Herkomst van de middelen

In de jaren 2011 t/m 2013 kwam ongeveer 20% van de inkomsten uit het eigen netwerk, 35% was afkomstig van partners en 45% uit fondsen.

Toekomstplannen

Empowerment

De specifieke deskundigheden van de spreekuurmedewerkers willen zij ook graag voor Stap Verder inzetten. Dit biedt met name mogelijkheden voor de ontwikkeling van onze empowerment poot: mensen nieuwe vaardigheden meegeven en de mogelijkheid om zichzelf verder te ontwikkelen om in hun onderhoud te voorzien.

Onder de huidige spreekuurmedewerkers zijn drie Ghanezen en zes Nederlanders, daaronder vier theologen, een diaconaal werker met ervaring met muziek en vrouwenwerk, twee maatschappelijk werkers (stage in kader van studie MW aan

Hoge-school in Holland, met groot hart voor jongeren in de knel) twee Pinksterpastores, waarvan een met ervaring met jongerenwerk, muziek, excursies voor groepen en intercultureel Bijbellezen, de ander een chirurg, twee juristen van advocatenkantoor De Binnenstad, waarvan een Anglicaans theologe met ervaring met vreemdelingenrecht en de ander met werken bij de IND en privacy.

Aandachtspunt is wel dat bij vertrek van een medewerker de activiteit mogelijk ook stopt, of overgedragen moet worden. We hopen bezoekers zoveel mogelijk (mee) verantwoordelijk te maken.

Zo is de stagiaire godsdienstpastoraal werk in het voorjaar 2013 gestart met een singing. Bezoekers brachten een lied in wat onder leiding van een Ghanese muzikant en organist/koorleider van de Westerkerk Jos van der Kooij gezamenlijk ingestudeerd werd. Het blijken liederen van hoop en bemoediging te zijn.

We hopen in 2014 activiteiten voor te bereiden die in 2015 kunnen starten.

De vrijwilligerswerving

Het werven van gastheren en gastvrouwen en chauffeurs voor de kledingbank en medewerkers via websites en oproepen blijkt niet te werken. We gaan nu vrijwilligers op de vacaturebank van de vrijwilligerscentrale actief benaderen en kijken hoe we studenten kunnen bereiken.

Pastoraal-Diaconaal spreekuur

In 2014 hopen we de nieuwe spreekuurmedewerkers goed te kunnen inwerken, weer drie nieuwe spreekuurtijden te kunnen aanbieden aan bezoekers, een betere bezoekersregistratie en dossiervorming

op te zetten, zodat we in het volgende jaarverslag meer statistieken kunnen presenteren van de in het spreekuur behaalde resultaten. We hopen dat u met plezier dit jaarverslag hebt gelezen en nodigen u uit om te gelegener tijd eens bij ons binnen te stappen.

Bestuur

De **Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer** is de dragende rechtspersoon voor het huidige centrum Stap Verder. De volgende kerken dragen de SPDCB:

- de Evangelische Broedergemeente Amsterdam Zuidoost, (EBG)
- de Evangelisch Lutherse Gemeente Brandpunt Zuidoost, (ELG)
- de Persekutuan Kristen Indonesia Nederland, (PERKI)
- de Presbyterian Church of Ghana, Emmanuel Congregation, (PCG)
- de Protestantse Gemeente Amsterdam Zuidoost, (PGZO)
- de Rooms Katholieke parochie De Graankorrel.(RK)

Het bestuur bestond in 2012 uit de volgende personen:

- Voorzitter: ds. Christian Lindner (EBG),
- Vice-voorzitter: ds. Ilona Fritz (ELG),
- Secretaris: pastoraal werker Albert Koot (RK),
- Penningmeester: dr. Jaap de Visser (PGZO).

Vanuit de deelnemende kerken is een Diaconaal Oecumenisch Beraad (DOB) gevormd. Daarin zitten van elke kerk in principe twee leden die beleidsmakers zijn of zich diaconaal inzetten. Zij denken praktisch mee over de inhoudelijke koers die het diaconaal oecumenisch centrum vaart en zorgen voor draagvlak en vrijwilligers in de kerken voor het werk.

Missie en visie

Stap Verder is er voor alle inwoners van Zuidoost die ergens vragen over hebben, vastlopen in regelgeving, de weg zoeken in het woud van instanties, te maken hebben met problemen waarmee ze geen raad weten.

Onze missie is “Op oecumenische grondslag krachten bundelen om adequate hulp te kunnen bieden bij sociaal maatschappelijke problemen in Amsterdam Zuidoost waar die (nog) niet bestaat, om flexibel te kunnen inspelen op zich veranderende behoeften en omstandigheden en om aan de overheid sociaal maatschappelijke problemen kenbaar te maken.”

Stap Verder

Hoogoord 187A
1102 CJ Amsterdam Zuidoost
Telefoon: 020 - 8457566
erikafeenstra@stapverder.org
www.stapverder.org

NL59TRIO 039.05.07.687 t.n.v. Stichting
Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer

Sociale spreekuren: maandag 14.00-16.00 uur, donderdag 12.00-16.00 uur,
vrijdag 13.30-17.00 uur

Juridisch spreekuur: tweede woensdag van de maand 15.00-17.00 uur

Dokters van de Wereld

Annette Hoogerbrugge coördinator
tel. 06 - 2931911
ahoogerbrugge@doktersvandewereld.org
www.doktersvandewereld.org

Medisch spreekuur: maandag en
donderdag 10.00-13.00 uur

Sociëteit Afrikaanse Missiën

www.sma-nederland.nl

Stichting Pastoraat West Afrikanen

Liesbeth Glas, coördinator
tel. 06-42292088
liesbethglas@stapverder.org

Vormingscentrum

Liesbeth Glas, coördinator
tel. 020-7739649
vc@sma-nederland.nl